

Verwerking bestemmingsreserve Vijfheerenlanden

Prestatieovereenkomst

In augustus 2020 is met de gemeente Vijfheerenlanden een prestatieovereenkomst gesloten voor het wegwerken van de achterstanden in het bewerken van de archieven van de drie voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik. Deze prestatieovereenkomst heeft een maximale looptijd van 10 jaar. De totale omvang van deze overeenkomst bedraagt € 632.000.

Huidige verwerkingswijze

Het bedrag van de overeenkomst is in het boekjaar 2020 door het RAZU vooruit ontvangen. In de financiële stukken van het RAZU is het totale bedrag aangemerkt als een bestemmingsreserve.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 hebben wij hierover vragen gesteld aan de voormalige directeur en haar financieel consultant. Deze vragen kwamen voort uit het feit dat ons niet geheel duidelijk is waarom het betreffende bedrag aangemerkt is als bestemmingsreserve en niet aangemerkt is als een vooruit ontvangen bedrag waarvoor het RAZU nog een prestatie moet verrichten.

Uiteindelijk is na het afwegen van de voor- en tegenargumenten toch besloten om de verwerkingswijze als bestemmingsreserve te handhaven. Overwegingen daarbij waren dat de verwerkingswijze als bestemmingsreserve ook reeds doorgevoerd was in bijvoorbeeld de kadernota 2022 en dat hiermee het bestuur een nadere invulling gaf van de juridisch afgesloten prestatieovereenkomst.

Bij handhaving van de verwerkingswijze als bestemmingsreserve is als voorwaarde meegenomen dat e.e.a. duidelijk in de jaarrekening toegelicht zou worden. Dit heeft geleid dat een uitgebreide toelichting bij de betreffende bestemmingsreserve in de jaarrekening 2020.

Voorstel wijziging

In de praktijk blijkt echter dat er toch onduidelijkheid en verwarring blijft ontstaan omtrent deze post en de gekozen verwerkingswijze. De nieuwe directeur van het RAZU, maar ook de contactpersonen vanuit de gemeenten hebben vragen bij het feit dat het gehele ontvangen bedrag onder het eigen vermogen gepresenteerd wordt. Dit heeft er toe geleid dat sterk overwogen wordt om de verwerkingswijze als bestemmingsreserve terug te draaien en het bedrag te verwerken als Vooruit ontvangen gelden onder de schulden.

De belangrijkste argumenten hierbij zijn:

- Het feit dat de eerder gekozen verwerkingswijze als bestemmingsreserve al doorgevoerd was in de kadernota is op dit moment van minder belang. Er is een afgesloten prestatieovereenkomst afgesloten. Hetgeen in deze overeenkomst is opgenomen dient leidend te zijn voor de verwerkingswijze.
- Een bestemmingsreserve is onderdeel van het eigen vermogen. Het bedrag van de prestatieovereenkomst is op dit moment geen eigen vermogen van het RAZU aangezien de bijbehorende prestatie nog niet volledig is voltooid.
- In de overeenkomst is overeengekomen dat een eventueel financieel overschot teruggestort zal worden aan de gemeente Vijfheerenlanden.
- Een bestemmingsreserve heeft als 'eigenschap' dat de bestemming hiervan door het bestuur bepaald wordt en dus vrijelijk herbestemd kan worden. De verwerkingswijze als bestemmingsreserve heeft ons inziens een bepaald risico in zich dat aan deze gelden een andere bestemming wordt gegeven door een meerderheid van het bestuur. Wellicht een theoretisch risico, maar dat is voor ons lastig in te schatten omdat wij de onderlinge verhoudingen binnen de GR niet kennen.

Verwerkingswijze fouterstel

Mocht uiteindelijk besloten worden de verwerkingswijze aan te passen is er verslaggeving technisch sprake van zogenoemd Fouterstel.

Gezien de hoogte van het bedrag is er sprake van een materiële fout. Een materiële fout wordt hersteld in de eerste nog niet vastgestelde jaarrekening nadat de fout is geconstateerd. Een dergelijke fout wordt op onderstaande wijze hersteld:

- De fout heeft effect op het eigen vermogen. Het eigen vermogen aan het einde van het voorafgaande boekjaar wordt herrekend alsof de fout niet heeft plaatsgevonden; en
- Het verschil tussen het eigen vermogen aan het eind van het voorafgaande boekjaar voor en na herrekening (het cumulatief effect), wordt verwerkt als een rechtstreekse mutatie van het eigen vermogen aan het begin van het boekjaar waarin het fouterstel plaatsvindt.

Artikel 2:363 lid 5 BW stelt dat de bedragen van het voorafgaande boekjaar voor zover nodig ter wille van de vergelijkbaarheid worden herzien en dat de afwijking ten gevolge van de herziening wordt toegelicht. In geval van het herstel van een materiële fout moet de rechtspersoon de vergelijkende cijfers aanpassen, waarbij de verschillen met de oorspronkelijke cijfers in de toelichting moeten worden vermeld.